

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Toma Nadejda

judcători: Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către avocatul Mariș Marcela în numele inculpatului Podoleanu Marcel și de către inculpatul Podoleanu Marcel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, în cauza penală privind-l pe

Podoleanu Marcel XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.02.2017 – 15.11.2017;

Instanța de apel: 05.12.2017 – 24.01.2018;

Instanța de recurs: 15.03.2018 – 29.05.2018;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 noiembrie 2017, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Podoleanu Marcel a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an în penitenciar de tip semiînchis, cu calcularea termenului de ispășire a pedepsei din momentul reținerii, fiind aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv în scopul executării sentinței, dispusă căutarea inculpatului. Acțiunea civilă a părții vătămate Mandes Roman a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Podoleanu Marcel, la 19 iunie 2016, în jurul orei 01:00, deplasându-se în automobilul de model „Audi A4” cu n/î XXXXX, în care se mai aflau cet. Bulgar Mihai, Stratan Andrian, condus de către Toderenco Denis, pe str. Calea Ieșilor, mun. Chișinău, din motive huliganice și de comun acord cu persoanele nominalizate, fiind în loc public, unde se aflau mai mulți participanți ai traficului rutier, acționând prin intenție directă fără careva motive întemeiate, exprimând o vădită lipsă de

respect față de societate, cu obrăznicie deosebită, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, încălcând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, deplasându-se neregulamentar, au început să urmărească automobilul de model „Honda Civic” cu n/î XXXXX, condus de către Mandes Roman, efectuând cu bună-știință manevre periculoase, ceea ce a condiționat riscul accidentului rutier. În circumstanțele nominalizate, după ce Toderenco Denis, creând riscul producerii unui accident rutier a stopat brusc automobilul de model „Audi A4” cu n/î XXXXX în fața automobilului condus de către partea vătămată, Podoleanu Marcel împreună cu Bulgar Mihai și Toderenco Denis au ieșit din autovehiculul menționat, încercând agresiv să deschidă ușile șoferului și ale pasagerilor automobilului de model „Honda Civic” cu n/î XXXXX, lovind cu pumnii în diferite părți ale mijlocului de transport urmărit, exprimându-se cu expresii necenzurate în adresa părții vătămate și pasagerilor lui. Observând comportamentul agresiv și conștientizând pericolul iminent al violenței fizice, Mandes Roman împreună cu pasagerii automobilului de model „Honda Civic” cu n/î XXXXX, imediat au părăsit locul staționării autovehiculului, în urma cărui fapt, Podoleanu Marcel, Bulgar Mihai și Toderenco Denis s-au urcat înapoi în automobilul lor și au continuat să-i urmărească, creând în continuare, prin deplasarea neregulamentară și manevrele bruște, pericolul producerii accidentului rutier. Ajungând la stația de alimentare „Lukoil” pe str. Calea Ieșilor 28, mun. Chișinău, Podoleanu Marcel și Bulgar Mihai s-au apropiat de Mandes Roman care, parcându-se a ieșit din automobilul condus, unde continuând acțiunile sale infracționale, acționând prin intenție directă, exprimându-se demonstrativ cu cuvinte obscene în adresa părții vătămate și prietenilor acestuia, demonstrând o lipsă totală de cultură și tulburând grosolan ordinea publică, i-a aplicat părții vătămate multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului. În aceleași circumstanțe, Bulgar Mihai, în vederea realizării scopului infracțional comun, a aplicat mai multe lovituri cu mâinile în geamul ușii șoferului automobilului de model „Honda Civic” cu n/î XXXXX, deteriorând-o.

Astfel, Podoleanu Marcel prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, precum și acțiuni, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane, infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Marcela Mariș și avocatul Tatiana Lozovscaia în numele inculpatului Podoleanu Marcel.

În apelurile declarate se solicită să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, din motiv că inculpatul Podoleanu Marcel a recunoscut vina integral și a solicitat printr-o cerere examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, a comis o infracțiune mai puțin gravă, a contribuit și a reparat benevol și integral prejudiciul material cauzat. De asemenea, apărarea invocă faptul că inculpatul se căiește sincer de cele comise, astfel, consideră că sunt toate premisele enumerate în aliniatul (1) art. 79 Cod penal pentru aplicarea în privința inculpatului Podoleanu Marcel a unei pedepse mai blânde sub formă de amendă în mărime de 1000 u.c.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2018, au fost respinse apelurile declarate de avocatul Lazovscaia Tatiana și avocatul Mariș Marcela în numele inculpatului Podoleanu Marcel, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a considerat că, instanța de judecată a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii - că este mai puțin gravă, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de existența prejudiciului material nerecuperat.

Astfel, instanța de fond corect a considerat necesar a-i numi pedeapsa închisorii inculpatului cu executarea reală pe motiv că, în cazul dat o pedeapsă mai blândă, non-privativă de libertate nu-și va atinge scopul, or, potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) Codul penal pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Argumentele apelanților cu referire la lipsa prejudiciului cauzat prin infracțiune, instanța de apel le-a respins, or, din materialele dosarului rezultă că *la momentul pronunțării sentinței, prejudiciul nu era achitat de către inculpat*, din care motiv instanța de fond a și admis acțiunea civilă.

Totodată, încercarea apărării de a confirma lipsa prejudiciului întru schimbarea situației și casarea sentinței primei instanțe în partea aplicării pedepsei inculpatului, nu este una plauzibilă, or, cât privește copia autenticată de către avocatul Mariș Marcela, a înscrisului denumit „recipisă” din data de 21 noiembrie 2017, semnată de către partea vătămată Mandeș Roman, din care ar rezulta că inculpatul i-a achitat părții vătămate prejudiciul în mărime de 10 000 lei și la moment nu are careva pretenții față de inculpat, instanța de apel a respins-o, or, din acest înscris rezultă că repararea prejudiciului a avut loc după pronunțarea sentinței, astfel încât la data pronunțării sentinței, 15 noiembrie 2017 prejudiciul nu era achitat, iar prima instanță a apreciat corect starea lucrurilor și la adoptarea sentinței a ținut cont de faptul că prejudiciul nu era reparat.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a considerat că argumentele apelanților de a-i aplica inculpatului o pedeapsă mai blândă, nu sunt fondate și dacă vor fi acceptate asemenea argumente, pedeapsa aplicată nu-și va atinge scopurile de îndreptare și reeducare a inculpatului.

Totodată instanța de apel a susținut argumentele primei instanțe cu referire la imposibilitatea aplicării amnistiei în privința inculpatului, or,

prejudiciul cauzat prin infracțiune, *nu era reparat la data pronunțării sentinței*, fapt care a fost considerat corect de către prima instanță, un impediment în aplicarea amnistiei, or, potrivit art. 10 lit. „k” din Legea nr. 210 din 29.07.2016 ..., prevederile art. 1-9 din lege nu se aplică persoanei : k), ...inculpate... care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care ...a fost condamnată.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare avocatul Mariș Marcela în numele inculpatului Podoleanu Marcel și de către inculpatul Podoleanu Marcel.

6.1. La 02 martie 2018, în termen, declarând recurs avocatul Mariș Marcela în numele inculpatului Podoleanu Marcel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- modalitatea de motivare a soluției denotă faptul că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414 Cod de procedură penală și art. 417 Cod de procedură penală, hotărârea instanței fiind motivată insuficient. Or, argumentele expuse de avocatul inculpatului în ședințele în care s-a examinat apelul au fost lăsate, în cea mai mare parte, fără apreciere. În aceiași ordine de idei, motivarea unei hotărâri nu este o problemă de volum, ci una de esență, de conținut, aceasta urmând să fie clară, concisă și concretă, în concordanță cu probele și actele la dosar;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- instanța de apel a pus la baza deciziei unele probe care nu au fost cercetate în ședința de judecată, în particular nu a fost audiat nici partea vătămată, nici martorii ce au dat declarații în instanța de fond, or, la reluarea cercetării judecătorești instanța de apel era obligată să audieze participanții la proces pentru elucidarea tuturor circumstanțelor și stabilirea adevărului;

- alte probe, fiind enumerate de către instanța de judecată, nu le-a fost oferită apreciere de către instanța de judecată și instanța nu a motivat ce circumstanțe stabilesc aceste probe și ce anume demonstrează, fapt care a limitat partea apărării de a aduce argumente în susținerea sau respingerea probelor în cauză.

6.2. La 07 martie 2018, în termen, declarând recurs inculpatul Podoleanu Marcel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) și 10) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanței de apel i-a fost prezentat în original recipisa prin care se confirmă faptul că partea vătămată pretenții nu are de ordin material s-au moral față de inculpat, fapt ignorat de către instanța de apel, cu atât mai mult a solicitat aplicarea unei amenzi;

- la examinarea cauzei în instanța de apel, întrunea toate condițiile de aplicare a amnistiei conform Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, prejudiciul fiind reparat integral, infracțiunea de care este învinuit cade sub incidența legii date.

7. Procurorul a depus referință pe marginea recursurilor declarate, menționând că, în cazul dat aceste chestiuni sunt de competența instanțelor

judiciare care au prerogativa de a se pronunța privitor la admiterea sau respingerea cerinței privind aplicarea actului de amnistie față de condamnat.

8. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea, să dispună achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că recurenții, drept temei pentru declararea recursurilor au indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, sub aspectul că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Referitor la temeiul invocat de recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit statuează că el este invocat în cumul cu cel stipulat la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

În acest sens Colegiul penal lărgit consideră că chestiunea privind individualizarea greșită a pedepselor și lipsa de motivare a acesteia urmează a fi soluționată prin prisma soluționării de către instanța de apel a posibilității aplicării în privința inculpatului a amnistiei care, în temeiul art. 107 alin. (1) Cod penal constituie actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Cu referire la aceste argumente ale recursului Colegiul penal lărgit reține că, la data de 09 septembrie 2016 au intrat în vigoare prevederile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit art. 1 alin. (1), (2) al Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova „(1) Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bătute, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul

executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12”.

”(2) Căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite la art. 57 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, fără a ține cont de criteriul gravității faptei comise.”

Potrivit art. 2 alin. (1) al Legii sus-menționate „Procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate.”

Astfel, la data de 16 mai 2017, iar ulterior la 02 mai 2018, inculpatul Podoleanu Marcel a depus cereri cu privire la aplicarea în privința lui a dispozițiilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prin care a solicitat încetarea în faza de judecare a cauzei penale pornită în privința lui în baza 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în legătură cu adoptarea Legii sus menționate.

Din materialele cauzei penale, Colegiul penal lărgit constată că inculpatul Podoleanu Marcel întrunește condițiile prevăzute la art. 1 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 și în privința lui pot fi aplicate dispozițiile legale, iar procesul penal urmează a fi încetat în legătură cu intervenirea amnistiei, deoarece inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, se căiește sincer, iar prejudiciul cauzat părții vătămate Mandesș Roman a fost recuperat, fapt confirmat de către însăși partea vătămată prin recipisele anexate la materialele dosarului, în care indică nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, dat fiind faptul că i-a fost recuperat prejudiciul, iar afirmația instanței de apel, că prevederile Legii cu privire la amnistia nu pot fi aplicate în privința lui Podoleanu M., deoarece primei instanțe nu i-au fost prezentate probe, că prejudiciul a fost recuperat, nu rezistă nici unei critici, luând în considerație faptul că partea printr-un înscris autentic a confirmat lipsa cărorva pretenții față de inculpat, iar la momentul judecării cauzei în instanța de apel, aceasta avea tot dreptul să aplice ea însăși prevederile Legii amnistiei.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit menționează că potrivit prevederilor art. 391 alin.(1) pct. 6 Cod de procedură penală procesul penal urmează a fi încetat, în cazul când se constată existența circumstanțelor care exclud urmărirea penală și tragerea la răspundere penală, iar conform art. 275 alin. (1) Cod de procedură penală urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia.

Astfel, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind întrunite condițiile legale, instituite prin Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia, motiv pentru care urmează a fi dispusă încetarea procesului penal în privința lui Podoleanu

Marcel conform prevederilor legii sus menționate, pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare, declarate de către avocatul Mariș Marcela în numele inculpatului Podoleanu Marcel și de către inculpatul Podoleanu Marcel, casează total sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 noiembrie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, în privința lui **Podoleanu Marcel XXXXX** și dispune încetarea procesului penal în privința acestuia în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în temeiul art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Inculpatul **Podoleanu Marcel XXXXX**, urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă nu are de executat pedeapsa închisorii sau măsura preventivă – arestul, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **28 iunie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor